

Krajowa Administracja
Skarbowa

**Izba Administracji Skarbowej
w Gdańsku**

2201-IWW.0921.06.2021
2201- IWW-1.0921.05.2021
UNP-2001-135489

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Izba Administracji Skarbowej w Gdańsku

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Temat kontroli	„Badanie prawidłowości i terminowości realizacji zadań urzędów skarbowych w zakresie spraw o przestępstwa i wykroczenia skarbowe w okresie od 01.01.2020 r. do dnia kontroli”.
Jednostka kontrolowana	Trzeci Urząd Skarbowy w Gdańsku ul. Chłopska 3 80-362 Gdańsk
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Jankowiak Naczelnik Trzeciego Urzędu Skarbowego w Gdańsku (zwany dalej Naczelnikiem lub NUS) powołany na stanowisko Naczelnika od dnia 10.05.2021r. Bohdan Kaczmaryk Naczelnik Trzeciego Urzędu Skarbowego w Gdańsku (zwany dalej Naczelnikiem lub NUS) powołany na stanowisko Naczelnika od dnia 01.08.2018r. do dnia 09.05.2021r.
Kontrolerzy:	Dorota Pasik – starszy ekspert skarbowy - koordynator kontroli Agnieszka Maciejewska – ekspert skarbowy działający na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku Nr 2201-IWW-1.0921.06.2021 z dnia 17.06.2021r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	Data rozpoczęcia: 23 czerwca 2021 r. Data zakończenia: 26 lipca 2021 r.
Podstawa prawna prowadzenia kontroli	Art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. ustawy o kontroli w administracji rządowej (tj. Dz. U. 2020 r. poz. 224).
Wpisano do ewidencji kontroli	1/2021
Okres objęty kontrolą	od 01 stycznia 2020 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.
Zakres przedmiotowy kontroli	Badanie prawidłowości i terminowości realizacji zadań urzędu skarbowego w zakresie spraw o przestępstwa i wykroczenia skarbowe.

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Działania Urzędu kierowanego przez Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego w Gdańsku w badanym zakresie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami .
Uzasadnienie oceny ogólnej	Przeprowadzona kontrola stwierdziła, że przyjęty w urzędzie sposób organizacji pracy jest wystarczający do realizacji procesu objętego kontrolą. Stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości w poddanej badaniu próbie 75 spraw polegały głównie na; • nie odnotowaniu w systemie ESKS; – obligatoryjnego wpisu dotyczącego daty przedawnienia i obowiązkowych pól w rubryce osoba fizyczna/firma, – protokołu przesłuchania podejrzanego i postanowień o przedłużeniu okresu trwania dochodzenia i o podjęciu zawieszonego dochodzenia, • dokonania obligatoryjnego wpisu po upływie 30 dni, • błędnie wprowadzonej kwalifikacji prawnej czynu, • wprowadzeniu postanowienia zawieszeniu dochodzenia do błędnej kolumny, • nie zatwierdzeniu w systemie Poltax mandatu karnego, • nie wykreśleniu na blankiecie mandatu sposobu uiszczenia gotówka/karta płatnicza i nie wpisaniu art. 9 § 3 kks, • zweryfikowaniu przesłanek dotyczących zawieszenia postępowania po ponad 6 miesiącach, • nie umorzeniu postępowania przygotowawczego z uwagi na zgon podejrzanego i skierowaniu aktu oskarżenia do sądu. Pozytywnie ocenić należy działania NUS zrealizowane w okresie od 01 stycznia 2020 r. do dnia kontroli w zakresie: • nakładania kar grzywnien w drodze mandatu karnego, w szczególności w zakresie trafnej reakcji karnej za popełnione wykroczenia skarbowe, • niezwłocznego nadawania biegu sprawom, • merytorycznego wykonywania czynności i trafności podejmowania decyzji procesowych, szybkości prowadzenia dochodzeń, • należytej koncentracji materiału dowodowego w prowadzonych postępowaniach przygotowawczych, • prawidłowości dokonywania przez Wieloosobowe Stanowisko Spraw Karnych Skarbowych oceny przesłanek procesowych wykluczających dopuszczalność postępowania karnego skarbowego, • braku odnotowania w Wieloosobowym Stanowisku Spraw Karnych Skarbowych przedawnień czynów zabronionych z winy organu, • niezwłoczne wprowadzanie danych o grzywnach nałożonych w drodze mandatów karnych do systemu ESKS i POLTAX, • wywiązywania się z obowiązku prowadzenia ewidencji spraw karnych skarbowych w systemie informatycznym ESKS, • wysyłania informacji kryminalnych o sprawie, osobach i podmiotach powiązanych z przestępstwami do systemu SBPMF-AKU (KCIK). Ujawnione w toku kontroli uchybienia dotyczyły w głównej mierze nieprawidłowości w dokonywanych wpisach w systemie informatycznym ESKS, który to stanowi główne źródło pozyskiwania informacji statystycznych i analitycznych w zakresie spraw karnych skarbowych. Wykazane podczas czynności kontrolnych uchybienia zostały skorygowane w toku kontroli.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozwiązania organizacyjne w zakresie prawidłowości i terminowości prowadzenia i ewidencjonowania czynności o wykroczenia i przestępstwa skarbowe.	
Stan prawny	- Regulamin Organizacyjny Trzeciego Urzędu Skarbowego w Gdańsku ni, stanowiący załącznik do Zarządzenia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku Nr 47/2020 z dnia 25 czerwca 2020 roku, - Procedura wewnętrzna Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego w Gdańsku P-007 „Składanie zawiadomień i odstąpienie od ich składania do wieloosobowego stanowiska spraw karnych skarbowych o naruszeniu przepisów prawa podatkowego”.
Opis stanu faktycznego	Zgodnie z § 21 Regulaminu organizacyjnego Naczelnik Urzędu sprawuje ogólny nadzór nad zadaniami realizowanymi przez wszystkie komórki organizacyjne oraz odpowiada za bezpośredni nadzór nad realizacją zadań obronnych. Drugi Zastępca Naczelnika sprawuje bezpośredni nadzór nad: Pionem Orzecznictwa (SZNP) i Drugim Pionem Kontroli (SZNK-2) w skład którego wchodzi Wieloosobowe Stanowisko Spraw Karnych Skarbowych (SKK). W wyniku badania zasad realizacji obowiązku ujawniania i zawiadamiania finansowego organu postępowania przygotowawczego o wykroczeniach i przestępstwach skarbowych stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą w Trzecim Urzędzie Skarbowym w Gdańsku obowiązują: - od dnia 15.07.2019 r. Procedura ”Składanie zawiadomień i odstąpień od ich składania do Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych o naruszeniu prawa podatkowego” P-007/5, - od dnia 01.12.2020 r. Procedura ”Składanie zawiadomień i odstąpień od ich składania do Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych o naruszeniu prawa podatkowego” P-007/6. W procedurze uregulowano zasady i terminy przekazywania zawiadomień do komórki karnej skarbowej (zwanej dalej SKK), procedury związane z odstępowaniem od wszczęcia postępowania karnego skarbowego poza komórką karną skarbową oraz zasady przekazywania zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego złożonych przez sprawców w trybie art. 16 kks (tzw. „czynne żale”). Do przestrzegania niniejszej procedury zobowiązani są pracownicy komórki organizacyjnej Urzędu, która zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu zajmuje się prowadzeniem spraw karnych skarbowych, a także pracownicy komórek organizacyjnych, do których obowiązków należy składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstw skarbowych lub wykroczeń skarbowych oraz zawiadomień o naruszeniu ustawy o rachunkowości, jak również odstąpienie od kierowania zawiadomień. Dla potrzeb Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych prowadzone są niżej wymienione rejestry / ewidencje; - RMW- Rejestr Materiałów Własnych -system ESKS, - RKS- Rejestr Karny Skarbowy- system ESKS, - RPP- Rejestr Wykonywanej Pomocy Prawnej- system ESKD, - EMS- Ewidencja Mandatów w Prawach o wykroczenia skarbowe, - RSP- Rejestr Spraw o przestępstwa pospolite,

	• KAR/KS- wprowadzanie manatów karnych do POLTAX, • ZOB-D- umorzenia mandatów karnych z uwagi na przedawnienie- POLTAX, • 820- Nadzorowanie Spraw o Przestępstwa i Wykroczenia Skarbowe- Biblioteka AKT, • 704- Krajowa Współpraca w Zakresie pozyskiwania lub udostępniania informacji dot. przestępstw – Biblioteka Akt, • 93- kontrola funkcjonalna – Biblioteka Akt. Zadania komórki SKK realizują 3 osoby. Kontrola funkcjonalna W Wieloosobowym Stanowisku Spraw Karnych Skarbowych w badanym okresie przeprowadzono 5 kontroli funkcjonalnych: • za I, II, III i IV kwartał 2020r. i I kwartał 2021r. kontrolę terminowości i prawidłowości wprowadzania danych do systemu ESKS przez pracowników prowadzących postępowania przygotowawcze w sprawach o wykroczenia i przestępstwa skarbowe oraz terminowości i prawidłowości weryfikacji wpływających do SKK zawiadomień o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego pod kątem wszczęcia postępowania przygotowawczego lub odstąpienia od jego wszczęcia celem wykluczenia sytuacji w której nasypuje przedawnienie czynu karnego skarbowego z winy urzędu - stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia zostały skorygowane. Ponadto Zastępca Naczelnika w badanym okresie w ramach sprawowanego nadzoru przeprowadziła 3 kontrole funkcjonalne w zakresie; • oceny zasadności przetwarzania danych uzyskanych za pośrednictwem aplikacji SPBD w zakresie analizy podmiotu - nieprawidłowości nie stwierdzono, • weryfikacji wpływu do komórki SKK zawiadomień o popełnieniu czynu zabronionego, na podstawie zawiadomień kierowanych przez komórki SKA-2, SKA-3, SPV i SER - nieprawidłowości nie stwierdzono, • sprawdzenia terminowości prowadzenia spraw ponad miesiąc od daty rejestracji ostatniej czynności w toku sprawy – zlecono ponowną analizę zawiadomień oraz wszczęcie postępowania karnego skarbowego. [Dowód: akta kontroli, str. 10-15]
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
Ocena częściowa	Przyjęte rozwiązania organizacyjne w zakresie prawidłowości i terminowości prowadzenia i ewidencjonowania czynności o wykroczenia i przestępstwa skarbowe należy ocenić pozytywnie .

2. Bieżące prowadzenie rejestru informatycznego ESKS i ewidencji.	
Stan prawny	• ESKS – ewidencja spraw karnych skarbowych - Podręcznik Użytkownika, • pismo MF nr [...] z dnia 18 października 2012 roku, • pismo nr [...] z dnia 21 sierpnia 2019 roku MF.
Opis stanu faktycznego	Badaniu poddano: • 15 akt zakończonych postępowań przygotowawczych wytypowanych na podstawie raportów analitycznych z systemu informatycznego ESKS: zestawienie SK-KAS przestępstwa i wykroczenia skarbowe ([...], [...], [...]), • 6 zawieszonych postępowań przygotowawczych (pod kątem prawidłowości, kompletności i rzetelności dokonywania wpisów w Systemie Informatycznym

ESKS) wytypowanych na podstawie raportu analitycznego z systemu ESKS – [...],

- 16 nierozpatrzonych wniosków o ukaranie pod kątem uzupełnienia w module Rejestr materiałów własnych (RMW) wpisu obligatoryjnego pola „Towary, uszczuplenia podatkowe” oraz wprowadzenia „daty przedawnienia”, próbę wytypowano na podstawie raportu z systemu informatycznego ESKS-zestawienie analityczne [...] wybrano 16 najstarszych wniosków pod względem daty wpływu do komórki,
- 20 nałożonych mandatów karnych w okresie objętym kontrolą pod kątem terminu i prawidłowości rejestracji w module Ewidencja mandatów w sprawach o wykroczenia skarbowe (zwany dalej EMS) oraz pod kątem obowiązku wprowadzenia do systemu POLTAX wytypowanych na podstawie raportu analitycznego z systemu ESKS – [...],
- 8 przypadków zatwierdzonych przez Naczelnika Urzędu przesłanek procesowych wyłączających możliwość wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego na podstawie art. 17 § 1 kpk,
- 10 przypadków zatwierdzonych przez Naczelnika Urzędu przesłanek procesowych wyłączających możliwość wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego na podstawie art. 16 § 1 kks wytypowanych na podstawie raportu analitycznego z systemu ESKS – [...],

Z wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli wynika, iż od dnia 01 stycznia 2018 r. materiały/zawiadomienia wprowadzane są do rejestru RMW na bieżąco i na dzień 23.06.2021r. nie odnotowano w tym zakresie zaległości.

Szczegółowym sprawdzeniem objęto:

- terminowość i prawidłowość rejestracji w module Ewidencja mandatów (zwany dalej EMS), tj. nr bloczka mandatowego, wysokość nałożonej kary grzywny, dane osobowe ukaranego, nazwa firmy, podstawa prawna, data wystawienia mandatu),
- obowiązek uzupełniania pól obligatoryjnych i poprawności wprowadzonych danych m.in.:
 - prawidłowość wpisów w polu „Towary, uszczuplenia podatkowe”,
 - prawidłowość wpisów w polu „Tok sprawy”, czy wpisy zostały wprowadzone w terminie 30 dni od daty czynności,
 - obowiązek wprowadzania do formatki „Osoba fizyczna/firma” opcji „Firma” danych podmiotów uregulowanych w art. 9 §3 kks oraz danych podmiotów (firm) w ramach działalności których popełniono przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe.

W wyniku kontroli poprawności wykonania powyższych czynności stwierdzono, że:

- w sprawie RKS [...]– w module RKS w zakładce „tok sprawy” nie odnotowano obligatoryjnego wpisu tj. brak wprowadzonego protokołu przesłuchania podejrzanego i 2 postanowień o przedłużeniu okresu trwania dochodzenia, w module RKS w zakładce” Osoba fizyczna/firma” brak uzupełnionego pola art.9 par 3 kks,
- w sprawie RKS [...]w module RKS w zakładce” Osoba fizyczna/firma” brak uzupełnionego pola art.9 § 3 kks,
- w sprawie [...]– w module RKS w zakładce „tok sprawy” nie odnotowano obligatoryjnego wpisu tj. brak wprowadzonego postanowienia o przedłużeniu okresu trwania dochodzenia,

	• w sprawie [...]w module RKS w zakładce „tok sprawy” nie odnotowano obligatoryjnego wpisu tj. brak wprowadzonego protokołu przesłuchania podejrzanego, • w sprawie [...]w module RKS w zakładce „tok sprawy” błędnie wpisano kwalifikację prawną czynu -art. 54§2, art. 60§1, art. 6§2, art. 7§1 kks, na postanowieniu o wszczęciu dochodzenia i postanowieniu o przedstawieniu zarzutu jest art. 54§2, art. 61§1, art. 6§2, art. 7§1 kks., błędnie wprowadzono postanowienie o zawieszeniu dochodzenia do kolumny 7 zamiast do kolumny 6, brak wprowadzonego postanowienia o podjęciu zawieszonego dochodzenia, • w [...] w module RKS w zakładce „tok sprawy” błędnie wprowadzono postanowienie o zawieszeniu dochodzenia do kolumny 7 zamiast do kolumny 6, • w [...] w module RKS w zakładce „tok sprawy” brak wprowadzonego postanowienia o podjęciu zawieszonego dochodzenia, oraz brak uzupełnionych obowiązkowych pól w rubryce osoba fizyczna nie uzupełniono obowiązkowych danych w białych polach tj. nr dokumentu, dokument, organ wydający, • w [...] w module RKS w zakładce „tok sprawy” brak wprowadzonego postanowienia Prokuratury Rejonowej Gdańsk- o podjęciu zawieszonego dochodzenia, • w sprawie [...]w module RKS w zakładce „tok sprawy” dokonanie obligatoryjnego wpisu po upływie 30 dni tj. z naruszeniem instrukcyjnego terminu wprowadzania danych do rejestru, • w sprawie [...]w module RMW w zakładce „tok sprawy” nie odnotowano obligatoryjnego wpisu MDR, • w sprawie [...]w module RMW w zakładce” Osoba fizyczna/firma” brak uzupełnionego pola art.9 § 3 kks, • w sprawie [...]w module RMW w zakładce „tok sprawy” nie odnotowano obligatoryjnego wpisu dotyczącego daty przedawnienia, • w sprawie [...]– w module EMS brak wpisanej nazwy firmy, • w sprawie 17[...]w module EMS w zakładce” Osoba fizyczna/firma” brak uzupełnionego pola art.9 § 3 kks. W pozostałych sprawach w zakresie objętych kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości. [Dowód: akta kontroli, str. 16-54]
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w badanym zakresie na 75 spraw objętych kontrolą w 20 stwierdzono błędy polegające na ; • 1 przypadek - nie odnotowano obligatoryjnego wpisu dotyczącego daty przedawnienia, • 2 przypadki - brak wprowadzonego protokołu przesłuchania podejrzanego, • 9 przypadków- nie wprowadzono postanowień o przedłużeniu okresu trwania dochodzenia i o podjęciu zawieszonego dochodzenia, • 4 przypadki - brak uzupełnionych obowiązkowych pól w rubryce osoba fizyczna/firma, • 1 przypadek - dokonanie obligatoryjnego wpisu po upływie 30 dni, • 1 przypadek - nie odnotowano obligatoryjnego wpisu MDR, • 1 przypadek - nie odnotowano obligatoryjnego wpisu dotyczącego daty przedawnienia,

	• 14 przypadków - brak uzupełnionego pola art.9 par 3 kks, • 1 przypadek - błędnie wpisano kwalifikację prawną czynu, • 1 przypadek - błędnie wprowadzono postanowienie o zawieszeniu dochodzenia do kolumny 7 zamiast do kolumny 6. Stwierdzone uchybienia dotyczące prowadzenia systemu informatycznego ESKS zostały poprawione w toku kontroli w przypadkach, w których system pozwalał na ich dalszą modyfikację. Wykazane przypadki błędów nie skutkowały negatywnie na ważność opisu sprawy i nie spowodowały negatywnych skutków finansowych.
Ocena częściowa	Biorąc pod uwagę złożoności wpisów w SI ESKS działalność urzędu w zakresie bieżącego prowadzenia rejestrów informatycznych ESKS i ewidencji należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. Prawdliwość prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe ze szczególnym uwzględnieniem nadawania biegu sprawom, przedawnień czynów zabronionych, szybkości prowadzonych dochodzeń oraz adekwatności stosowania środków represji do wagi popełnionego czynu zabronionego oraz prawidłowość i terminowość dokonywania oceny przesłanek procesowych wykluczających dopuszczalność postępowania karnego skarbowego ze szczególnym uwzględnieniem przedawnienia karalności czynów.	
Stan prawny	• Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz. U. 2020 poz.19 z późniejszymi zmianami), • Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. 2020 poz. 30 z późniejszymi zmianami), • Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1950, Dz.U z 2020 r. poz. 1444 ze zm.), • Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2011r. w sprawie nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 1160), • Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 08 grudnia 2005 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania związanych ze zgłoszeniem wniosku o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe (Dz. U. z 2005 r. Nr 244 poz. 2074), • Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 września 2015 r. w sprawie organów uprawnionych obok Policji do prowadzenia dochodzeń oraz organów uprawnionych do wnoszenia i popierania oskarżenia przed sądem pierwszej instancji w sprawach, w których prowadzono dochodzenie, jak również zakresu spraw zleconych tym organom (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 522). • Ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 z późniejszymi zmianami).
Opis stanu faktycznego	Badaniu poddano: • 16 nierozpatrzonych zawiadomień pod kątem daty przedawnienia czynu zabronionego, próbę wytypowano na podstawie raportu z systemu informatycznego ESKS - zestawienie analityczne [...], • 15 zakończonych postępowań przygotowawczych - w tym 5 zakończonych aktem oskarżenia (AO zastępcze), 5 spraw zakończonych w trybie

dobrowolnego poddania się odpowiedzialności(DPO) i 5 zakończonych nałożeniem mandatu karnego za wykroczenia skarbowe(mandat) , pod względem przedawnienia czynów zabronionych oraz szybkości prowadzonych dochodzeń, próbę wytypowano ze 145 zakończonych postępowań ujawnionych w raportach z systemu informatycznego ESKS - zestawienie SK-KAS przestępstwa i wykroczenia skarbowe - raporty [...] – artykuły - analityczny, [...]– artykuły - analityczny, [...] artykuły - analityczny,

- 8 przypadków zatwierdzonych przez Naczelnika Urzędu przesłanek procesowych wyłączających możliwość wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego na podstawie art. 17 § 1 kpk,
- 10 przypadków zatwierdzonych przez Naczelnika Urzędu przesłanek procesowych wyłączających możliwość wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego na podstawie art. 16 § 1 kks wytypowanych na podstawie raportu analitycznego z systemu ESKS – [...].

Szczegółowym sprawdzeniem objęto:

- prawidłowość prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe ze szczególnym uwzględnieniem nadawanie biegu sprawom,
- szybkości prowadzonych dochodzeń,
- adekwatności stosowania środków represji do wagi popełnionego czynu zabronionego,
- prawidłowość i terminowość dokonywania oceny przesłanek procesowych wykluczających dopuszczalność postępowania karnego skarbowego ze szczególnym uwzględnieniem przedawnienia karalności czynów.

W wyniku kontroli poprawności wykonania powyższych czynności stwierdzono, że:

- na dzień 23.06.2021r. liczba nie rozpatrzonych zawiadomień o naruszeniu przepisów prawa wyniosła 64. W zakresie kontroli 16 nierozpatrzonych wniosków/zawiadomień karnych wprowadzonych do rejestru RMW ustalono, iż najstarszy nierozpatrzony wniosek wpłynął do komórki SKK w dniu 06.03.2020 r.(sprawa nr [...])
W module RMW w zakładce „tok sprawy”, we wszystkich kontrolowanych sprawach odnotowana została data przedawnienia karalności czynu, Przedawnienie karalności czynów opisanych w kontrolowanych zawiadomieniach upływie najwcześniej z dniem 31.12.2023 r.
- w 15 zakończonych postępowaniach przygotowawczych (AO zastępcze, DPO i mandat) czas trwania wyniósł od 18 dni w przypadku spraw zakończonych mandatem do 251 w przypadku spraw zakończonych aktem oskarżenia. Średni czas wyniósł; dla postępowań zakończonych mandatem – 59 dni, DPO – 164 dni i dla aktów oskarżenia kierowanych do sądu – 160.

Na czas trwania powyższych postępowań, oprócz złożoności spraw, w dużej mierze wpływało m.in.;

- wystąpienia o dokonanie czynności w ramach pomocy prawnej do innych jednostek KAS,
- ponowne wezwania do podejrzanych i świadków,
- wnioski do Komendy Miejskiej Policji o doprowadzenie podejrzanego,
- zapytania kierowane do Krajowego Rejestru Karnego, ZUS, NFZ, Straży Granicznej czy Powiatowego Urzędu Pracy,
- wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu.

	Wymierzone kary mieszczą się w granicach określonych ustawowo i określone są w stosunku do wagi popełnionego czynu zabronionego, z uwzględnieniem rozmiarów prowadzonej działalności. Zakres kwotowy mieści się w przedziale od 1.000 zł (mandat) do 20.000 zł (AO zastępcze). W każdej z kontrolowanych spraw zaległości zostały uregulowane. Nie odnotowano sytuacji w której Sąd dokonał zwrotu wniosku o zakończenie postępowania w trybie DPO. W jednym przypadku Sąd uniewinnił oskarżonego. Skontrolowane sprawy prowadzone były bez zbędnej zwłoki zgodnie z obowiązującymi przepisami. • w przypadku 8 „zawiadomień o naruszeniu przepisów prawa podatkowego”, które wpłynęły w kontrolowanym okresie do komórki SKK (wprowadzonych do rejestru RMW [...]) odstąpiono za zgodą Naczelnika Urzędu od wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego z uwagi na zaistnienie ujemnej przesłanki procesowej określonej w art. 17 § 1 pkt 6 kpk tj. na przedawnienie karalności czynu (przedawniony w momencie wpływu do komórki KKS) i w 1 przypadku art. 17 § 1 pkt 3 kpk tj. z uwagi na znikomą społeczną szkodliwość czynu. • w badanych 10 przypadkach spraw dot. zawiadomień „Czynnego żalu” – RMW [...] odstąpiono od wszczęcia i prowadzenia postępowania przygotowawczego z uwagi na zaistnienie ujemnej przesłanki procesowej określonej w art. 16 § 1 kks. We wszystkich w/w badanych sprawach, odstąpienia zostały opisane i podpisane przez osobę upoważnioną, działającą na podstawie pełnomocnictwa wydanego przez Naczelnika Urzędu. [Dowód: akta kontroli, str. 55-58]
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym powyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
Ocena częściowa	Prawidłowość prowadzonych postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe ze szczególnym uwzględnieniem nadawanie biegu sprawom, przedawnień czynów zabronionych, szybkości prowadzonych dochodzeń oraz adekwatności stosowania środków represji do wagi popełnionego czynu zabronionego oraz prawidłowość i terminowość dokonywania oceny przesłanek procesowych wykluczających dopuszczalność postępowania karnego skarbowego ze szczególnym uwzględnieniem przedawnienia karalności czynów należy ocenić pozytywnie .

4. Prawidłowość wydanych upoważnień do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe oraz prawidłowość nakładania kar grzywnien w drodze mandatów karnych.	
Stan prawny	• Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz. U. 2020 poz.19 z późniejszymi zmianami), • Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe (t.j. Dz. U. 2018 r. poz. 1611), • Ustawa z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2177 z późniejszymi zmianami).
Opis stanu faktycznego	Doboru próby do kontroli dokonano w oparciu o raport analityczny z systemu ESKS – [...] tj. „Wartość kar grzywnien nałożonych w okresie wskazanym przez

	użytkownika” (parametry raportu: data wszczęcia sprawy początkowa – 01.01.2020, końcowa – 23.06.2021 dla rejestru MAN. Przedmiotowy raport wygenerował łącznie 142 pozycje (na wartość 158.440,00 zł) z czego kontroli poddano 20 losowo wybranych mandatów karnych. Szczegółowym sprawdzeniem objęto: • upoważnienia osób do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego, • prawidłowość wpisywania danych na druku mandatu (dane osobowe ukaranego, podstawa prawna, rodzaj mandatu - kredytowy, podpis ukaranego • prawidłowość nakładania kar grzywnien w drodze mandatów karnych, • zgodność kwoty grzywny nałożonej mandatem z kwotą wprowadzoną do rejestru EMS i systemu Poltax, • terminowość wprowadzenia i zatwierdzania mandatów w systemie Poltax – formularz KAR-KS. W wyniku kontroli poprawności wykonania powyższych czynności stwierdzono, że: • na dzień rozpoczęcia kontroli, na podstawie pełnomocnictw wydanych przez Naczelnika Trzeciego Urzędu Skarbowego w Gdańsku 9 osób zostało upoważnionych do nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe – 3 osoby z komórki SKK, 4 z komórki SPV i 2 osoby z SKA-1. Wszystkie objęte kontrolą mandaty zostały wystawione przez osoby upoważnione, • w kontrolowanym okresie tj. 01-01.2020r.-23.06.2021r. nie odnotowano sytuacji uchylenia mandatu karnego, • wartość nałożonej kary grzywny w drodze mandatu odpowiada randze popełnionego wykroczenia skarbowego, kształtuje się w przedziale od 260,00 zł do 5200,00 zł, – w 2 przypadkach na blankiecie mandatu [...]nie wykreślono sposobu uiszczenia gotówka/karta płatnicza, – w 1 przypadku na blankiecie mandatu [...]nie wpisano art. 9 § 3 kks • kwota grzywny nałożona mandatem została wprowadzona do rejestru EMS i systemu Poltax w zgodnych wartościach, • 19 objętych kontrolą mandatów wprowadzono i zatwierdzono w systemie Poltax bez zbędnej zwłoki, • w 1 przypadku mandat nr [...] wartości 3.000,00 zł ([...]) został wprowadzony do Poltax w dniu 11.02.2020r. (nr [...]), w wyniku interwencji kontrolujących został zatwierdzony i zaksięgowany w dniu 19.07.2021r.. Ukaraný dokonał wpłaty w/w kwoty w 2020 roku. Pracownik komórki SKK dokonał w toku kontroli poprawnych zapisów w rejestrach EMS, w których system informatyczny ESKS umożliwiał modyfikację. [Dowód: akta kontroli, str. 59-70]
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w badanym zakresie stwierdzono uchybienia; • 1 przypadek - niezatwierdzony w systemie Poltax mandat karny (status W), • 3 przypadki - na blankiecie mandatu nie wykreślono sposobu uiszczenia gotówka/karta płatnicza i nie wpisano art. 9 § 3 kks Wykazane przypadki nie skutkowały negatywnie na ważność opisu sprawy i nie spowodowały negatywnych skutków finansowych. Pozytywnie należy ocenić działania w zakresie nakładania kar grzywnien w

	drodze mandatu karnego, w szczególności w zakresie trafnej reakcji karnej za popełnione wykroczenia skarbowe oraz terminowości rejestracji w systemie ESKS. Skontrolowane sprawy prowadzone były zgodnie z obowiązującymi przepisami. Nie stwierdzono uchylenia mandatu przez sąd. Wymierzone kary mieściły się w granicach określonych ustawowo. Za podobne czyny wymierzano grzywny w podobnej wysokości uwzględniając stopień zawinienia.
Ocena cząstkowa	Działalność urzędu w zakresie prawidłowości nakładania kar grzywnien w drodze mandatów karnych należy ocenić pozytywnie z uchybieniami .

5. Kontrola zawieszonych postępowań przygotowawczych pod względem bieżącego monitoringu przedmiotowych spraw, w celu bezzwłocznego podjęcia postępowań w momencie ustania przyczyny zawieszenia oraz zgodności stanu faktycznego ze składanymi kwartalnymi sprawozdaniami w tym zakresie.	
Stan prawny	• Ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (t.j. Dz. U. 2020 poz.19 z późniejszymi zmianami), • Ustawa z dnia 06 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. 2020 poz. 30 z późniejszymi zmianami).
Opis stanu faktycznego	Doboru próby do kontroli dokonano w oparciu o raport analityczny z systemu ESKS – [...]. Przedmiotowy raport wygenerował łącznie 6 pozycji zawieszonych postępowań przygotowawczych. Kontrolą objęto wszystkie postępowania raportu. Szczegółowym sprawdzeniem objęto: • bieżący monitoring przedmiotowych spraw, w celu bezzwłocznego podjęcia postępowań w momencie ustania przyczyny zawieszenia, • zgodności stanu faktycznego ze składanymi kwartalnymi sprawozdaniami. W wyniku kontroli poprawności wykonania powyższych czynności stwierdzono, że: • w sprawie [...]na wniosku z dnia 27.09.2018 r. o przedłużenie dochodzenia nieprawidłowo wskazano zarzut popełnienia przestępstwa z art. 54 § 2 kks zamiast art. 56 § 2 kks,; • w sprawie [...]zapytanie czy decyzja jest ostateczna zostało wysłane ponad 7 miesięcy od zawieszenia; Z wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli przez kierującego komórką SKK wynika, że w dniu 28 czerwca 2019 roku Organ Podatkowy wydał decyzję, która została doręczona w trybie zastępczym. Na dzień 15 lipca 2019 roku podczas dokonania analizy zawieszonych postępowań przygotowawczych komórka SKK nie posiadała wiedzy na temat ustania przesłanki zawieszenia niniejszego dochodzenia. Kolejne sprawozdanie i obowiązek analizy tych danych przewidziany był na 15 stycznia 2020r. Zapytanie o prawomocność decyzji skierowano 08 stycznia 2020r. tj. przed obowiązkiem sprawozdawczym za II półrocze 2019 roku. Uzyskano informację, o tym iż decyzja jest ostateczna i następnie w dniu 23 stycznia 2020r. podjęto dochodzenie celem jego merytorycznego zakończenia. Zawieszone postępowanie podejmuje się, jeżeli ustąpiły przyczyny uzasadniające jego zawieszenie. Finansowy organ postępowania przygotowawczego niezwłocznie wydaje postanowienie o jego podjęciu. W czasie zawieszenia postępowania przygotowawczego należy okresowo, nie rzadziej niż raz w ciągu 6 miesięcy, przeprowadzać czynności sprawdzające, czy przyczyny zawieszenia trwają nadal, czy nie ustały przyczyny zawieszenia.

	Podjęcie zawieszonego postępowania przygotowawczego w dniu 23.01.2020 r. nie można uznać za działanie niezwłoczne po ustaniu przyczyny zawieszenia. Nadmienić należy, że już 06.05.2019 r. organ postępowania przygotowawczego uzyskał z Działu SPV informację o sporządzonym projekcie decyzji i przewidywanym terminie zakończenia sprawy na dzień 28.06.2019 r. Postanowienie o zawieszeniu postępowania przygotowawczego zostało zatwierdzone przez DIAS w dniu 29.05.2019 r. Przedmiotowa decyzja została wydana przez Organ podatkowy w dniu 28.06.2019 r., wprowadzona do Poltax w dniu 12.07.2019r. i zatwierdzona 30.07.2019r. W związku z powyższym nie można zgodzić się z twierdzeniem, że na dzień 15.07.2019 r. organ postępowania przygotowawczego nie posiadał wiedzy na temat przewidywanego terminu ustania przesłanki zawieszenia. Tak więc przedłożone wyjaśnienia nie uzasadniają przyczyn braku bezzwłocznego podjęcia zawieszonego postępowania. • w sprawie [...]podjęcie zawieszonego dochodzenia po upływie 9 miesięcy od daty wpływu wyroku WSA do urzędu oraz • podjęcie zawieszonego dochodzenia po śmierci podejrzanego i zamiast umorzenia postępowania (art. 17 § 1 pkt. 5) z uwagi na zgon podejrzanego, skierowano akt oskarżenia do sądu. Koszty postępowania poniósł Skarb Państwa (art. 630 kpk). Z wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli przez kierującego komórką SKK wynika, że: – mimo iż wyrok WSA trafił do Trzeciego Urzędu Skarbowego w Gdańsku w dniu 10.03.2020r. to finalnie informacja ta trafiła do komórki SKK dopiero 15.10.2020r. głównie z uwagi na utrudniony kontakt i przepływ informacji między referatami wywołany pojawieniem się COVID-19, rotacyjnym systemem pracy, długotrwałymi zwolnieniami chorobowymi pracowników i okresem urlopowym, – pracownik sporządzający projekt aktu oskarżenia nie zauważył adnotacji o zgonie podejrzanego zamieszczonej na ZPO i projekt aktu trafił do Prokuratury Rejonowej Gdańsk Oliwa. Zawieszone postępowanie przygotowawcze nie zostało podjęte niezwłocznie po ustaniu przesłanki zawieszenia. Wyjaśnienia złożone przez kierującego komórką SKK nie uzasadniają braku podejmowania czynności w sprawie w celu ustalenia czy przyczyny zawieszenia nadal trwają. Po powzięciu informacji o zgonie podejrzanego organ postępowania przygotowawczego winien umorzyć postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 kpk. Zaniechanie niezwłocznego podejmowania działań przez organ postępowania przygotowawczego oraz bezzasadne skierowanie aktu oskarżenia do sądu doprowadziło do sytuacji, w której sąd musiał umorzyć postępowanie z uwagi na zgon oskarżonego. Powyższe doprowadziło do sytuacji, że nie tylko podejrzany nie został skazany za przestępstwo ale także naraziło na koszty Skarb Państwa. W pozostałych sprawach w badanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości. [Dowód: akta kontroli, str. 71-91]
Ustalenia	W działalności kontrolowanej jednostki w badanym zakresie stwierdzono; • 2 przypadki - przesłanki zawieszenia zostały zweryfikowane po ponad 6

	miesiącach, • 1 przypadek - zamiast umorzenia postępowania przygotowawczego z uwagi na zgon podejrzanego skierowano akt oskarżenia do sądu. Koszty postępowania poniósł Skarb Państwa (art. 630 kpk).
Ocena częstkowa	Działalność US w zakresie zawieszonych postępowań przygotowawczych pod względem bieżącego monitoringu przedmiotowych spraw, w celu bezzwłocznego podjęcia postępowań w momencie ustania przyczyny zawieszenia należy ocenić pozytywnie z nieprawidłowościami.

IV. Zalecenia

Zalecenia/ Wnioski pokontrolne	Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku poleca: • dokonywanie obligatoryjnych wpisów w systemie ESKS w obowiązującym terminie, z prawidłową kwalifikacją prawną i w prawidłowej kolumnie, • poprawne wypełnianie obowiązkowych pól na blankiecie mandatu karnego, • weryfikowanie danych podejrzanego przed skierowaniem aktu oskarżenia do sądu. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, w nawiązaniu do przedstawionych powyżej ustaleń kontroli, Dyrektor IAS w Gdańsku prosi o przedłożenie – w terminie jednego miesiąca od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego - informacji o sposobie wykorzystania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Jednocześnie, w związku z poleceniem Ministerstwa Finansów, zobowiązuje do przekazania do tut. Izby Administracji Skarbowej informacji o rezultatach wdrożonych zaleceń pokontrolnych w terminie 9 miesięcy licząc od daty <u>sporządzenia</u> przez jednostkę kontrolowaną informacji o zrealizowaniu zaleceń pokontrolnych.
--	--

Wystąpienie pokontrolne sporządzone w formie elektronicznej zostało przesłane do kierownika jednostki kontrolowanej za pośrednictwem Systemu Zarządzania Dokumentami (SZD).

Gdańsk dnia 20.10.2021r.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej w Gdańsku

Barbara Bętkowska – Cela
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

[...]

Obszar oznaczony [...] identyfikuje zakres wyłączenia jawności, o którym mowa w art. 8 ust. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej. We fragmentach oznaczonych [...] dokonano wyłączenia jawności w zakresie tajemnicy skarbowej na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej.

Wyłączenia jawności dokonała: Urszula Pupel – starszy inspektor ds. bezpieczeństwa i ochrony informacji.